

RĂSPÂNDIREA ANEMIILOR FERIPRIVE LA ELEVII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Lora Gîțu¹, Raisa Deleu¹, Vasile Guștiuc², Galina Buta¹

¹Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", *Catedrele de medicină de familie și Igienă*

²Agencia Națională pentru Sănătatea Publică

Introducere. Deficitul de fier și anemiile feriprive la adolescenți este un subiect omniprezent în revistele științifice. Literatura de specialitate sugerează dovezi despre impactul deficitului de fier, încă din stadiile preanemice, asupra sănătății copiilor și asupra cheltuielilor tratamentului anemiei.

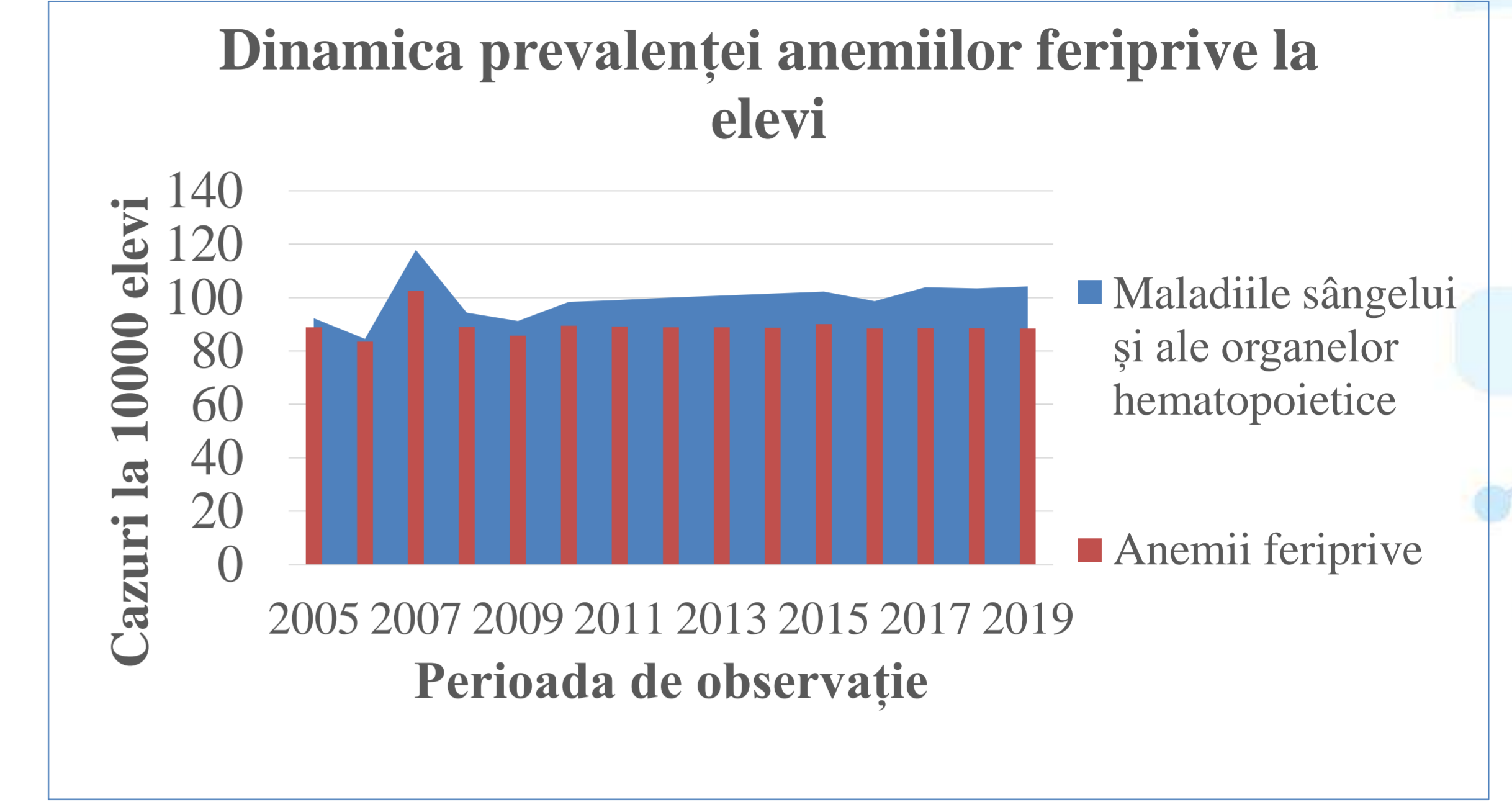
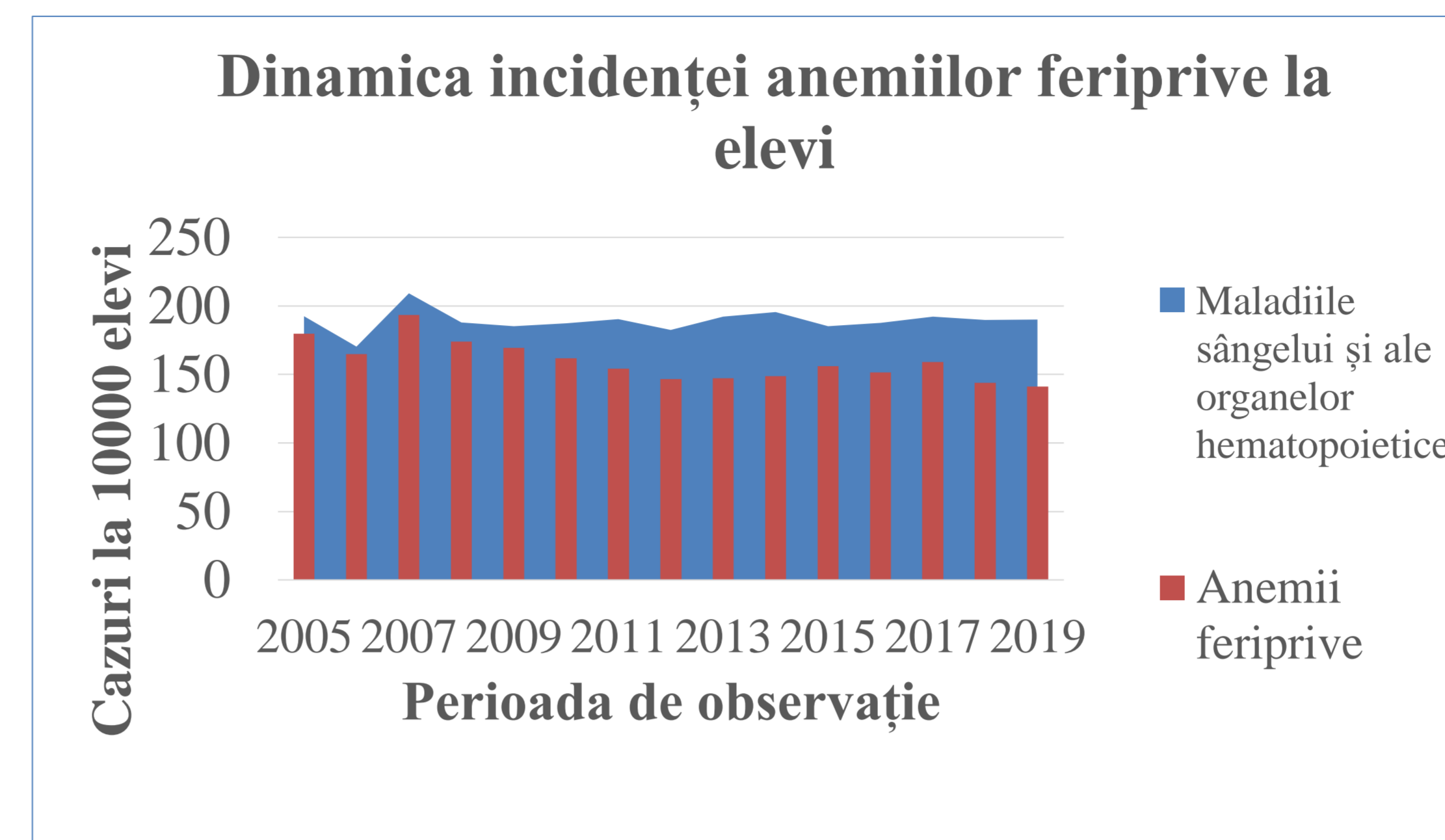
Cuvinte cheie: deficit de fier, anemii, sănătatea elevilor.

Scopul lucrării este evaluarea răspândirii anemiilor feriprive în rândul elevilor instituțiilor de învățământ preuniversitar din Republica Moldova, pentru a interpreta importanța clinică și a elabora măsuri de prevenție primară și tratament.

Material și metode: S-a efectuat un studiu epidemiologic retrospectiv descriptiv a morbidității elevilor din instituțiile de învățământ preuniversitar prin anemii feriprive. S-au utilizat date secundare din rapoartele f-12A din baza de date a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Perioada de observație a cuprins anii 2005-2019. S-au calculat valorile centrale, indicatorii derivați și repartizarea percentilică.

Rezultate și discuții. S-au constatat niveluri ridicate ale morbidității elevilor ale bolilor sistemului respirator (J00-J99) - $97,4 \pm 8,78^0/_{00}$, bolilor endocrine, malnutriției și metabolismului (E00-E90) - $48,3 \pm 7,72^0/_{00}$, boli de ochi și anexe sale (H00-H59) - $41,3 \pm 22,60^0/_{00}$ și pentru boli parazitare (B65-B83) - $40,3 \pm 6,73^0/_{00}$.

În dinamica multianuală a anemiilor feriprive anul 2007 s-a caracterizat prin nivelul maximal înregistrat - $93,4^0/_{00}$ incidență și $102,6^0/_{00}$ prevalență și prin valori apropiate în ceilalți ani.

În 48,8% teritorii administrative nivelul morbidității prin această afecțiune a fost mai ridicat comparativ cu nivelul mediu republican - $162,3 \pm 13,98$ incidență și $89,4 \pm 4,34^0/_{000}$ prevalență. Indicii morbidității prin anemii feriprive au fost mai ridicate în zona economică de dezvoltare Nord al RM (Tab.1).

Tabelul 1. Răspândirea anemiilor feriprive printre elevii din RM în raport cu zonele economice de dezvoltare și vârstă școlară

Zona economică de dezvoltare	Indici	Incidența			Prevalența		
		Total	Inclusiv clasele primare	Inclusiv clasele 5-12	Total	Inclusiv clasele primare	Inclusiv clasele 5-12
1 RM	M	162,1	178,6	145,8	89,4	157,3	68,9
	±m	13,98	6,38	5,02	4,34	2,34	3,47
2 Nord	M	219,4	337,2	149,2	112,4	208,3	58,4
	±m	10,28	16,798	16,91	7,63	9,68	4,89
3 Centru	M	194,7	237,5	173,8	102,4	132,7	78,4
	±m	8,85	18,32	6,81	6,58	11,26	7,15
4 Sud	M	119,56	131,8	118,9	52,3	52,5	50,0
	±m	9,62	7,83	13,22	4,85	1,89	3,92

Pentru identificarea nivelului de răspândire a anemiilor feriprive la elevii în scopul dezvoltării programelor eficiente de promovarea sănătății și tratament profilactic, prin analiza percentilică au fost obținute criteriile de clasificare a nivelurilor înregistrate (Tab.2).

Tabelul 2. Clasificarea intensității răspândirii anemiilor ferodeficitare la elevii din Republica Moldova, după valoarea percentilelor

Percentilul	P ₃	P ₁₀	P ₂₅	P ₅₀	P ₇₅	P ₉₀	P ₉₇
Nivelul morbidității	foarte jos	jos	relativ jos	medie	relativ înaltă	înaltă	foarte înaltă
Aprecierea în puncte convenționale	≤1,0	1,1-2,0	2,1-3,0	3,1-4,0	4,1-5,0	5,1-6,0	6,1-7,0
Incidența total, 0/000	<70,7	70,8-75,5	75,6-99,8	99,9-170,3	170,4-229,1	229,2-304,4	304,5-586,2
Incidența clase primare, 0/000	<55,0	55,1-106,8	106,9-124,0	124,1-203,9	204,0-353,1	353,2-470,6	470,7-575,0
Incidența clasele V-XII, 0/000	<33,6	33,7-46,0	46,1-61,0	61,1-132,1	132,2-182,6	182,7-234,7	234,7-606,6
Prevalența total, 0/000	<28,5	28,5-39,4	39,5-49,9	50,0-83,3	83,4-110,6	110,7-177,7	177,8-213,6
Prevalența clase primare, 0/000	<30,8	30,9-39,9	40,0-69,6	69,7-110,6	110,8-193,1	193,2-294,6	294,6-428,6
Prevalența clasele V-XII, 0/000	<8,3	8,4-24,0	24,1-30,8	30,9-47,3	47,4-81,2	81,3-106,5	106,6-287,3

Concluzii: Tendințele negative a nivelului anemiilor ferodeficitare la elevii impune necesitatea dezvoltării măsurilor de promovarea sănătății și implementarea screening-ului deficitului de fier în stadiile preanemice în practica asistenței medicale primare.